

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра «Економіки та бізнесу»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки та бізнесу

д.е.н., професор
Ірина Колокольчикова
4 вересня 2023 р

РОБОЧА ПРОГРАМА
Виробнича (переддипломна) практика
підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр»
зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація»

Форма навчання	Нормативні дані						ВСЬОГО	
	Курс	Семестр	Самостійна робота, год.	Індивідуальні заняття,	Навчальна (виробнича) практика, год., кред., ECTS	Підсумковий контроль (форма, семестр)	ГОДИН	кредитів ECTS
Денна	1	2			навчальна, 120	диф.залік, 2сем.	120	4

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри економіки та бізнесу
Протокол № 1 «30» серпня 2023.

в.о. зав. кафедри, к.е.н.
Лариса Болтянська

Розробники:

к.е.н., доц. Валентина Демко

Запоріжжя, 2023.

Робоча програма виробничої (переддипломної) практики підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація» за ОПП «Туризм» (на основі ступеня вищої освіти «Бакалавр»). Запоріжжя, ТДАТУ, 2023 - 14 с.

Розробник: Валентина Демко, к.е.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Економіка і бізнес»

Протокол від «30» серпня 2023 року № 1

В.о.завідувача кафедри економіки і бізнесу

Лариса БОЛТЯНСЬКА

«30» серпня 2023р.

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 242 «Туризм» за ОПП Туризм (на основі ступеня вищої освіти «Бакалавр»)

Протокол від «04» вересня 2023 року № 1

Голова Юлія Вороніна

«04» вересня 2023 року

1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної практики	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів ECTS:4	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»		
Загальна кількість годин — 120 годин	Спеціальність <u>242 «Туризм і рекреація»</u>	Курс	Семестр
		1 курс	2-й
Тижневих годин: 30 год.	Ступінь вищої освіти: Магістр	Вид занять	Кількість годин
		Практика	120 год.
		Самостійна робота	
		Індивідуальна робота	
		Форма контролю: диференційований залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Виробнича (переддипломна) практика для здобувачів вищої освіти другого магістерського рівня вищої освіти факультету економіки і бізнесу по спеціальності 242 «Туризм і рекреація» є невід’ємною складовою освітньо-професійної підготовки в сфері туризму. Вона є важливим етапом навчального процесу у вищому навчальному закладі з метою формування у здобувачів вищої освіти активного ставлення до здобуття високого рівня наукових і професійних компетенцій для майбутньої практичної діяльності.

Виробнича (переддипломна) практика є важливим етапом професійної підготовки, спрямованим на забезпечення безперервності та послідовності оволодіння здобувачами професійною діяльністю у відповідності до вимог, що висуваються до рівня підготовки випускника.

Навчальна мета полягає у:

- закріпленні, поглибленні, систематизації теоретичних і практичних знань, набутих умінь при вирішенні конкретних практичних завдань;
- закріпленні володіння системним підходом, сучасною методологією, методичним апаратом, інструментарієм та технологічними прийомами обґрунтування управлінських рішень, впровадження рекомендацій на конкретних об’єктах господарювання.

Дослідна мета направлена на:

- здобуття і поглиблення навичок самостійної роботи з науковими, методичними, законодавчими та інструктивними матеріалами;
- розвиток вмінь у проведенні наукового пошуку і узагальненні різних методичних підходів та концепцій;
- пошук та розвиток сучасних наукових досягнень у напрямку туристичної

діяльності та уміння їх самостійно застосовувати при вирішенні прикладних проблем на сучасних туристичних підприємствах.

Фахова мета пов'язана з:

- виявленням здібностей підбирати, систематизувати та аналізувати необхідну інформацію про діяльність об'єкту дослідження, проведення його економічної діагностики;

- виявленням уміння застосувати набуті знання при розв'язанні конкретних задач на туристичних підприємствах та в організації і реалізації туристичних продуктів;

- оцінкою ступеня підготовки випускника до самостійної практичної діяльності в умовах туристичних відносин, сучасного виробництва, прогресу науки, техніки та культури та присвоєнням йому відповідної кваліфікації.

Завданнями переддипломної практики є:

- оволодіння новітніми технологіями, навичками роботи на одному з робочих місць підприємства туристичної індустрії;

- отримання цілісного уявлення про роботу підприємства, фірми, компанії, установи, закладу, підприємницької структури, що працює в індустрії туризму, за допомогою вивчення функціональної взаємодії підрозділів і зв'язків з «зовнішнім середовищем»;

- закріплення і поглиблення знань, отриманих в період проходження практики;

- отримання навиків самостійного вирішення завдань, що стоять перед штатними працівниками підприємств, діяльність яких вивчається;

- застосування сучасної цифрові технології, методів та інструментів дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

- вивчення практичних методів аналізу і організації роботи суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку;

- участь в організаційно-масових заходах і розвиток практики ділового спілкування з фахівцями і керівниками бази практики;

- виявлення проблем, що мають місце на підприємствах індустрії туризму;

- оцінювати вплив макросередовища на розвиток суб'єктів індустрії туризму та застосовувати творчий підхід до вдосконалення туристичного продукту, управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.

- підготовка практичного і аналітичного матеріалу для виконання кваліфікаційної (дипломної) роботи.

3. ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, ВМІНЬ ТА НАВИЧОК СТУДЕНТІВ

У результаті проходження виробничої (переддипломної) практики здобувач вищої освіти набуває:

-Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 6.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

- Спеціальних (фахових) компетентностей:

ФК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

ФК2. Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації

ФК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях

ФК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду

ФК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

ФК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації

ФК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку

- Програмних результатів навчання:

РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

РН7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

РН9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного

обслуговування.

РН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації.

РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними DESTИНАЦІЯМИ на національному, регіональному та локальному рівнях.

РН 13 Розробляти бізнес - проєкти розвитку суб'єктів індустрії туризму, враховуючи інноваційні технології та особливості регіональної туристичної політики

РН 14. Оцінювати вплив макросередовища на розвиток суб'єктів індустрії туризму та застосовувати творчий підхід до вдосконалення туристичного продукту, управління туристичними DESTИНАЦІЯМИ на національному, регіональному та локальному рівнях.

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми ОПП «Туризм».

Перелік навчальних дисциплін, знання з яких потрібні для опанування освітньої компоненти «Виробнича (переддипломна) практика»: «Методологія та організація наукових досліджень», «Навчальна практика «Управління якістю в туризмі».

Перелік навчальних дисциплін, вивчення яких у подальшому базується на матеріалі освітньої компоненти «Виробнича (переддипломна) практика» це написання дипломного проєкту.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Виробнича (переддипломна) практика здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» є невід'ємною частиною процесу підготовки фахівців в університеті. Закріплення бази практики проводиться в порядку складання угоди із підприємствами й організаціями.

Угода складається у двох примірниках між підприємством, на якому ЗВО-практикант проходить переддипломну практику, та закладом вищої освіти. Договір між закладом вищої освіти і підприємством укладається до початку проходження практики.

Під час практики здобувач вищої освіти повинен бути закріплений за керівником практики від підприємства, як правило, провідним фахівцем, турменеджером або спеціалістом туристичного профілю, щоб мати можливість опанувати всю програму переддипломної практики.

Не допускається використання здобувача вищої освіти протягом усього часу проходження практики на одній посаді або ділянці, а також на робочих місцях, не передбачених програмою практики і таких, що не мають відношення до спеціальності студента.

Студент-практикант може бути зарахований на штатну посаду за фахом. У цьому випадку він проходить практику без відриву від своєї роботи. Дата початку і закінчення переддипломної практики встановлюється навчальним

планом. Тривалість робочого дня студента на практиці – 6 годин, під час практики студент повинен дотримуватися вимог внутрішнього розпорядку, вимог техніки безпеки підприємства тощо. Проходження практики студентом на підприємстві оформлюється наказом по підприємству.

Консультації студентів проводяться як керівником від підприємства або іншими фахівцями, так і в закладі вищої освіти викладачами кафедри економіки і бізнес. Робота практиканта здійснюється за встановленим календарним графіком.

Розподіл часу по темах робиться з урахуванням особливостей підприємства. У графіку вказується:

тема та зміст роботи;

посада;

дата і кількість днів роботи з кожної теми;

посада, прізвище, ім'я, по батькові працівника підприємства, що проводив консультації.

При направленні на практику студенти повинні мати:

- направлення на переддипломну практику;

- програму практики;

- щоденник (видається на кафедрі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності);

- індивідуальне завдання, що визначається з урахуванням тем дипломних робіт і повинно бути погоджене з керівником випускної кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти.

Керівництво переддипломною практикою

Переддипломна практика проводиться під керівництвом і контролем університету і адміністрацією підприємства.

Навчально-методичне керівництво і контроль за проходженням практики від університету здійснює кафедра економіки і бізнесу.

За кожним студентом закріплюється викладач (керівник випускної кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти), що може відвідувати студентів на місці проходження практики, консультувати студентів.

Керівник практики від університету зобов'язаний:

- перевірити підприємство або організацію – базу практики;

- консультувати студентів щодо змісту практики, веденню щоденника, складанню звітів про виконану роботу;

- перевірити якість роботи студента і виконання календарних графіків;

- по закінченню практики, перевірити щоденники і звіти студентів.

Керівництво практики від підприємства здійснює директор, заступник або провідний фахівець з туризму. Керівник практики від підприємства зобов'язаний:

- брати участь в укладанні календарного графіка практиканта;

- провести практиканту екскурсію по підприємству, ознайомити з організацією виробництва, з організацією всіх відділів на підприємстві;

- забезпечити кожного студента посадою і кваліфікованим керівником практики на робочому місці;

- консультувати студентів за змістом програми, складанню звітів про

виконану роботу;

- контролювати дотримання режиму роботи, встановленого на підприємстві й у підрозділі;

- по закінченню практики перевірити звіти про виконану роботу і щоденник, дати письмову характеристику роботи практиканта, завірену печаткою підприємства.

Консультанти на робочому місці зобов'язані:

- пояснити студентам характер і призначення робіт, що виконуються на даному робочому місці;

- доручати студентам самостійне виконання роботи, що відповідає змісту програми практики;

- створити умови для ознайомлення зі стандартами обслуговування туристів, вказівками, інструкціями з туристичної діяльності;

- перевіряти ведення студентом щоденника, хід складання звіту з практики.

Календарний графік навчальної практики наведено нижче в розрахунку на 5-денний робочий тиждень (табл. 1).

Таблиця 1

Календарний графік проходження виробничої практики

№ п/п	Назва завдань і зміст робіт	Тижні проходження практики			
		1	2	3	4
1	2	3	4	5	6
1.	Проходження інструктажу та знайомство з туристичним підприємством				
2.	Ознайомлення з загальними принципами роботи туристичного підприємства, вивчення установчої та іншої документації				
3.	Вивчення фактичної бази клієнтів, постачальників та асортименту послуг				
4.	Обробка інформації, яка містить характеристику підприємства та перелік основних та додаткових туристичних послуг для формування першого розділу випускної кваліфікаційної роботи				
5.	Робота з фактичними туристичними об'єктами, партнерами туристичної компанії				
6.	Робота з туристами на базі туроператорської діяльності				
7.	Робота та аналіз туристичних програм на внутрішньому туристичному ринку				
8.	Робота та аналіз туристичних програм на міжнародному туристичному ринку				
9.	Розробка нових програм адаптованих з урахуванням невикористаних туристичних ресурсів				

10.	Аналіз споживачів туристичних послуг на базі туристичного підприємства				
11.	Оцінка слабких та сильних сторін туристичного підприємства. Визначення його конкурентних позицій				
12.	Збір та обробка інформації для формування другого розділу випускної кваліфікаційної роботи				
13.	Участь у аналітичній роботі туристичного підприємства				
14.	Формування доповіді та презентації про проходження переддипломної виробничої практики				
15.	Оформлення щоденнику з практики				
Всього днів		5	5	5	5

5. ПРОГРАМА (ЗМІСТ) ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ

Тема 1. Управління якістю в туризмі. Характеристика основних понять як об'єктів вивчення дисципліни. Загальне уявлення про якість, багатогранність якості, переваги забезпечення якості. Особливості та ознаки якості в туризмі. Безпека в туризмі, якість та споживач. Стандартизація та сертифікація в туризмі. Стандарти якості в туризмі.

Тема 2. Облік і аудит в сфері туризму. Структура прибутків і витрат. Практичне використання аналізу витрат в туристичній діяльності. Економічна ефективність підвищення якості туристичних послуг. Призначення та види аудиту якості туристичних послуг. Внутрішні та зовнішні аудити в туризмі. Об'єкти аудиту якості в туризмі. Схема аудиту якості системи. Аудит якості туристичних послуг.

Тема 3. Моделювання соціально-економічних систем в туризмі. Система взаємовідносин між турагентом і туроператором. Характер контрактних стосунків між туроператором і тур агентством. Агентська мережа і основні умови агентських угод. Завдання турагента при обслуговуванні туристів Канали реалізації туристичного продукту. Збутова мережа туроператора: форми, види, функції. Нетрадиційні форми продажу

Тема 4. Стратегічне управління туристичним бізнесом. Планування і проектування туристичних підприємств, туристичних продуктів та інноваційних туристичних проектів. Турпродукти як основні види діяльності туроператора. Технології проектування туристичного продукту. Стратегія розвитку туристичної галузі. Стратегічний менеджмент туристичного підприємства.

Тема 5. Інноваційні технології в туризмі. Інновації в управлінні туристськими підприємствами. Інноваційні процеси в просуванні й комерціалізації туристського продукту. Інформаційні технології, їхнє впровадження у виробничі процеси. Способи поширення інноваційних продуктів. Інформаційні проекти в туризмі

Тема 6. Стратегії сталого розвитку туризму. Стратегії підвищення конкурентоспроможності сфери туризму. сталий розвиток рекреації і туризму. Сучасні тенденції та стратегії розвитку сфери туризму. Сталий розвиток світової індустрії гостинності: перспективні напрями діяльності. Продовольча безпека та харчування: стратегії сталого розвитку для харчової промисловості та ресторанного господарства

Тема 7. Державне та регіональне управління туризмом. Сутність і значення Державної системи управління туризмом. Сутність уніфікації, агрегатування, типізація, спеціалізації, взаємозамінності державної та регіональної політики в сфері туризму. Вітчизняні системи національних стандартів. Вплив політичної, економічної і соціальної сфер на інноваційні процеси в туризмі. Державна підтримка і стимулювання розвитку туризму у країні та в регіонах. Система державного регулювання туристичної діяльності в Україні...

Тема 8. Фінансове та інвестиційне забезпечення впровадження інноваційних технологій в туризмі. Фінансова складова інноваційного потенціалу підприємства. Цілі й завдання системи фінансування. Сутність системи фінансування туристичної діяльності. Методи оцінки інноваційних проєктів. Ризики інноваційних проєктів. Поняття ризику в підприємницькій діяльності. Методи оцінки ризику.

Тема 9. Роль маркетингового та адміністративного видів менеджменту у світовій туристичній індустрії. Стратегії, класи і програма обслуговування. Інтернет-маркетинг як спосіб підвищення конкурентоспроможності в індустрії туризму. Основні складові менеджменту обслуговування туристів. Правила розробки програм перебування туристів. Оформлення технологічних документів. Споживчі властивості туру. Специфіка міжкультурної комунікації в професійній діяльності фахівців сфери послуг.

Тема 10. Організація туристичних подорожей. Створення туристичного продукту. Розробка та реалізація різних видів туристичних проєктів: загальна характеристика проєкту, виконання робіт проєкту, функціонально-технічні характеристики проєкту. Розробка регіональних проєктів та територій рекреаційних зон. Розробка інноваційного туристського продукту: формування інноваційних турів в умовах конкурентного середовища. Розрахунок вартості туру та економічне обґрунтування його конкурентоспроможності. Шляхи просування інноваційного туру.

Ступінь виконання всіх розділів програми переддипломної практики знаходиться у безпосередній залежності від конкретного суб'єкту господарювання (бази практики) та теми дипломної роботи студента. В якості звіту з проходження переддипломної практики є написання перших двох розділів дипломної роботи.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання видаються здобувачам вищої освіти з метою набуття ними під час практики умінь та навичок самостійного вирішення виробничих, наукових та організаційних питань. Їх зміст конкретизується і уточнюється керівниками практики під час її проходження. Виконання

здобувачами вищої освіти індивідуальних завдань активізує їх творче мислення, підвищує ініціативу і здатність самостійно аналізувати та узагальнювати підсумки роботи й робить проходження практики більш конкретними та цілеспрямованими.

Програма передбачає застосування загального та індивідуалізованого підходів до змісту виробничої (переддипломної) практики. Загальний підхід формує змістовну структурування практики за двома етапами. Дослідницький етап передбачає формулювання цілей та завдань, вивчення інформаційних джерел, що розкривають теоретико-методичний зміст теми випускної кваліфікаційної роботи. Аналітичний етап полягає у формуванні статистичного масиву даних достатнього для розкриття теми випускної кваліфікаційної роботи, його первинній систематизації та аналізі.

Індивідуалізований підхід розкривається унікальністю реалізації дослідницького та аналітичного етапів виробничої (переддипломної) практики зумовленою оригінальністю теми випускної кваліфікаційної роботи.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При опрацюванні програми виробничої (переддипломної) практики здобувач вищої освіти формує та застосовує індивідуальний методичний інструментарій, обумовлений специфікою теми випускної кваліфікаційної роботи.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Програмою переддипломної практики обумовлено розкриття економічної політики, проведення аналізу господарської діяльності та контролю виконання планів підприємства або організації. Основні положення програми відображаються через письмовий звіт.

Основна частина звіту про практику – це аналітична записка яка формується відповідно до теми та плану перших двох розділів дипломної роботи студента.

Підведення підсумків і оцінка переддипломної практики відбувається у відповідний термін після подання студентом на кафедру звіту і відповідних документів.

Виробнича (переддипломна) практика завершується кафедральною конференцією, на якій здійснюється публічний захист звітів здобувачів вищої освіти з презентацією результатів та підведення підсумків практики.

В процесі захисту звіту, студент повинен показати знання економічної діяльності підприємства (об'єкту практики), вміння аналізувати діяльність підприємства, здатність до формування висновків, внесення пропозицій щодо удосконалення підприємницької діяльності.

Методика оцінювання та розподіл балів, що присвоюються студентам

Загальне оцінювання роботи студентів здійснюється шкалою ECTS.

Переведення підсумкової оцінки академічної успішності з практики в балах до показників за державною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та до шкали оцінювання, що прийнята в ECTS представлено в табл. 2 і 3.

Таблиця 2

Структура диференційованого заліку з навчальної практики

Етапи робіт за програмою практики	Форма звітності	Кількість балів
Дослідницький етап	Щоденник практики, звіт із проходження практики	0-40
Аналітичний етап	Щоденник практики, звіт із проходження практики	0-40
Захист звіту з практики	Презентація	0-20
Всього балів		100

*Примітка: в таблиці вказується максимальна кількість балів, яку може отримати студент при виконанні певних видів роботи із зазначенням балів.

Таблиця 3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A (відмінно)	Зараховано
82-89	B (добре)	
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (задовільно)	
35-59	FE (незадовільно)	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F (незадовільно)	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Звіт виробничої (переддипломної) практики оцінюється за 4-бальною системою:

Оцінка – «Відмінно» ставиться у випадках, коли студент в роботі та під час захисту показав систематичні та глибокі знання по даній темі, без помилок здійснив необхідні аналітичні та прогностичні розрахунки, використав широке коло основної і додаткової літератури, виклав матеріал у логічній послідовності, зробив обґрунтовані узагальнення і висновки на основі вивчення теоретичного матеріалу та виконаних розрахунків, а оформлення повністю відповідає вимогам, що висуваються.

Оцінка – «Добре» ставиться, якщо студент повністю засвоїв матеріал даної теми, виклав його у логічній послідовності, використав достатнє коло основної і додаткової літератури, зробив певні узагальнення, але не завжди наведені розрахунки у контексті тематичного теоретичного матеріалу, допущені незначні помилки у формулюванні термінів та категорій, невеликі арифметичні

Оцінка – «Задовільно» ставиться у випадках, коли матеріал засвоєний і викладений не в повному обсязі, порушена логіка викладення матеріалу, літературні джерела використані недостатньо, аналітичні та прогнозні розрахунки здійснені з грубими помилками, оформлення роботи суттєво відрізняється від стандартів.

Оцінка – «Незадовільно» ставиться студентіві, який не засвоїв матеріал вибраної теми, при цьому матеріал викладений не повністю і, переважно, теоретичний, суттєво порушена логіка викладення матеріалу, аналітичні та прогнозні розрахунки не здійснені або здійснені з грубими помилками та/або не вирішують завдання даної роботи, оформлення роботи не відповідає вимогам, що висуваються.

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні рекомендації до організації підготовки та захисту кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти факультету економіки та бізнесу ТДАТУ: Мелітополь, 2021. 34 с. 2

2. Положення про проведення практик студентів Таврійського державного агротехнологічного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/16.pdf>

3. Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Таврійському державному агротехнологічному університеті ім. Дмитра Моторного [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/221.pdf>

4. Положення про організацію дипломування в Таврійському державному агротехнологічному університеті ім. Дмитра Моторного [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wpcontent/uploads/sites/52/polozhennja-pro-orhanizaciju-dyplomuvannja.pdf>

5. Тимчасовий порядок проведення атестації здобувачів вищої освіти в дистанційному режимі у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного /Ломейко О.П., Кувачов В.П., Галько С.В., Іванова І.Є., Колокольчикова І.В., Шокорев О.М. – Запоріжжя: ТДАТУ, 2023. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/tymchasovyj-porjadok-atestaciyi-zvo-u-dystacijnomu-rezhymi-2023.pdf>

6. Робоча програма виробничої (переддипломної) практики для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 242 «Туризм» за ОПІ Туризм – Запоріжжя, ТДАТУ, 2022 р. с. 14

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1.Абрамова О. В. Управління якістю: класифікація витрат для забезпечення системи якості / О. В. Абрамова // Бізнесінформ. – 2011. – №6. – С. 82-85

2. Безродна С. М. Управління якістю : навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей / Б ездона С. М. – Чернівці: ПВКФ «Технодрук», 2017. с. 174.
3. Гольцев Д. Г. Сутність та маркетинговий підхід до поняття «якість» у системі управління якістю / Д. Г. Гольцев // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №3. – С. 79-87.
4. Григораш О. М. Стратегічне управління товарним асортиментом та якістю товарів в системі споживчої кооперації України : автореф. дис. ... канд. економ. наук: 08.00.04 / Григораш Олег Миколайович; Полтав. університетт спожив. кооп. України. – П., 2009. – 207 с.
5. Демко В.С. Застосування інноваційних інтелектуальних систем прийняття рішень в туризмі. Вісник ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Серія «Економічні науки». 2022. Том 26. № 1–2. с. 104-113 <https://econom-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/4664/4921>
7. Кіптенко В. К. Менеджмент туризму: Підручник. / В. К. Кіптенко. — К Знання, 2010. — 502с.
8. Мальська М. П., Бордун О. Ю. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика. Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2012. — 248 с.
9. Федорченко В.К. Туристичний словник-довідник: Навчальний посібник / В.К.Федорченко, І.М.Мініч. — К.: Дніпро, 2000. — 160 с.
10. Школа І.М. та ін. Менеджмент туристичної індустрії: Навчальний посібник / За ред. проф. І.М. Школи. Чернівці, 2003. — 596с.
11. Ткачук Т. М. Віртуальні франчайзингові туристичні мережі світу / Т. М. Ткачук // Зовнішня торгівля : економіка, фінанси, право. – 2018. – № 1. – С. 72–85.
12. Фалько Є. А. Аналіз інфраструктурного забезпечення розвитку інформаційних послуг у міжнародному туризмі / Є. А. Фалько // Економічний простір. – 2014. – № 92. – С. 78–89.

Допоміжна

Нормативно-правове забезпечення в галузі туристичної діяльності, періодичні видання, матеріали науково-практичних конференцій, монографії, статистичні довідники та ін.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри ЕБ
4. Сайт кафедри ЕБ <http://www.tsatu.edu.ua/et/>
5. Джерела Інтернет